

**Strukturer i arbejdsmarkedsuddannelserne
- inspirationsmateriale**

**Kontor for arbejdsmarkedsuddannelser
Afdelingen for erhvervsrettet voksenuddannelse
Undervisningsministeriet
August 2010**

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3
2. Hvorfor opprioritere arbejdet med arbejdsmarkedsuddannelser med struktur?	4
<i>Det skal være lettere at navigere blandt AMU's mange uddannelsestilbud</i>	4
<i>Strukturer kan synliggøre, hvad AMU kan anvendes til</i>	4
<i>Arbejdsmarkedsuddannelser med struktur bidrager til transfer</i>	5
3. Hvad er en struktur?	5
<i>Uddannelsesforløb ("perler på en snor")</i>	7
<i>Uddannelsespakker ("pose med perler")</i>	8
4. Hvem er aktør, når strukturer udvikles?	8
<i>Efteruddannelsesudvalgene</i>	8
<i>Institutionerne og VEU-centrene</i>	9
5. Hvordan bruges strukturer?	9
Eksempler fra Efteruddannelsesudvalget for Handel, Administration, Kommunikation og Ledelse (HAKL)	10
Eksempler fra Serviceerhvervenes Uddannelsessekretariat (SUS)	14
Eksempler fra Efteruddannelsesudvalget for det Pædagogiske Område og Social- og Sundhedsområdet (EPOS)	15
Eksempler fra Efteruddannelsesudvalget for bygge/anlæg og industri (BAI)	17
Eksempel fra Efteruddannelsesudvalget for tekniske installationer og energi (ETIE).....	22
Eksempel fra Transporterhvervets Uddannelsesråd (TUR)	23
Eksempel fra IF & MI – Svejsning og fyringsteknik (P16).....	25

1. Indledning

Undervisningsministeriet ønsker, hvor det er muligt, og hvor der er behov for det, at opprioritere arbejdet med strukturer i arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU). Ministeriet udpeger derfor arbejdet med uddannelsesstrukturer til et særligt indsatsområde inden for analyseområdet. Der vil dermed kunne søges midler til arbejdet med uddannelsesstrukturer fra puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser mv. (UUL) i 2011. Formålet er blandt andet at øge synligheden og fleksibiliteten i AMU.

Det vil også fremover være frivilligt for efteruddannelsesudvalgene, om de vil benytte sig af strukturer i arbejdsmarkedsuddannelserne, ligesom det vil være muligt for brugerne at deltage i enkeltstående arbejdsmarkedsuddannelser, som ikke nødvendigvis indgår i strukturer. Ligeledes vil arbejdsmarkedsuddannelser, der indgår i strukturer, også fortsat kunne benyttes som enkeltstående uddannelser. Med en opprioritering af strukturer ønsker ministeriet imidlertid at give bolden op til efteruddannelsesudvalgene med henblik på, at udvalgene kan inspirere institutionerne og VEU-centrene til en forbedret indsats i den aktuelle præsentation og markedsføring af arbejdsmarkedsuddannelser.

Der eksisterer allerede en lang række strukturer på de respektive efteruddannelsesudvalgs jobområder, omend udvalgene bruger forskellige betegnelser for strukturer. Nogle efteruddannelsesudvalg kalder en struktur for et tema, f.eks. EPOS' *aktiviteter med børn og unge*. Andre efteruddannelsesudvalg kalder strukturer for uddannelser, f.eks. HAKLs *lederuddannelse*. Endnu andre kalder strukturer ved jobtitlen, f.eks. BAIs *bygningsarbejder*. Undervisningsministeriet har i dette inspirationsmateriale valgt at benytte betegnelsen uddannelsesstruktur - eller blot struktur.

Lige som betegnelsen for uddannelsesstrukturer kan være forskellig, er der forskellige erfaringer med brugen af strukturer udvalgene imellem. Nogle efteruddannelsesudvalg bruger på en meget konsistent måde strukturer i deres arbejde med arbejdsmarkedsuddannelser. Andre ser ikke et behov for anvendelsen af strukturer inden for deres område. Den overvejende del af de eksisterende strukturer er resultatet af aftaler på området mellem branchen og medarbejderne samt i samarbejde med AMU-udbyderne.

Inspirationsmaterialet består af i alt fire hovedafsnit. I afsnit 2 *Hvorfor opprioritere arbejdet med arbejdsmarkedsuddannelser med struktur?* angives årsagerne til, at Undervisningsministeriet ønsker at opprioritere arbejdet med strukturer. I afsnit 3 *Hvad er en struktur?* defineres to typer af struktur: uddannelsesforløb og uddannelsespakker, og i afsnit 4 *Hvem er aktør, når strukturer udvikles?* foreslås det, hvordan efteruddannelsesudvalg og AMU-udbydere kan benytte strukturer i forbindelse med præsentationen og markeds-

føringen af arbejdsmarkedsuddannelser. I afsnit 5 *Hvordan bruges strukturer?* findes et udvalg af uddannelsesstrukturer på de respektive efteruddannelsesudvalgs områder. Afsnittet indeholder også hyperlinks til udvalgenes hjemmesider med uddybende information om strukturerne og uddannelserne.

2. Hvorfor opprioritere arbejdet med arbejdsmarkedsuddannelser med struktur?

Det skal være lettere at navigere blandt AMU's mange uddannelses tilbud

Der eksisterer i dag ca. 3000 arbejdsmarkedsuddannelser. Arbejdsmarkedsuddannelser med struktur vil kunne øge gennemsigtigheden og kvalificere efterspørgslen i forhold til dette meget store og fleksible uddannelses tilbud. Uddannelsesstrukturer kan være et nyttigt redskab for såvel kursister som virksomheder, når de skal finde det forløb eller den pakke af uddannelser, som vil være relevant for netop dem. Arbejdsmarkedsuddannelser med struktur kan samtidig være et vigtigt redskab i institutionernes markedsføring af uddannelserne.

Strukturer vil kunne bidrage til en bedre udnyttelse af kombinationen af det almene og det faglige. Det vil sige, at deltagere, der ønsker faglig opkvalificering, lettere vil se mulighederne i at kombinere det faglige - det vil sige arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) - med det almene - det vil sige læsning, regning mv. i forberedende voksenundervisning (FVU) samt almen voksenundervisning (AVU). Dette gælder måske særligt for læse-/regnesvage personer.

Strukturer kan synliggøre, hvad AMU kan anvendes til

Arbejdsmarkedsuddannelser med struktur kan desuden synliggøre arbejdsmarkedsuddannelsernes anvendelighed i forhold til sammensatte jobfunktioner og opgaver. En synliggørelse og udbredelse af strukturer i arbejdsmarkedsuddannelserne vil kunne øge brugen af AMU og dermed bidrage til et uddannelsesløft hos målgruppen. Når strukturerne bliver flere og mere synlige, er det sandsynligt, at efterspørgslen efter AMU vil vokse. Strukturer vil dermed kunne bidrage til, at AMU kan nå flere og nye målgrupper. Strukturer vil kunne viderebringe budskabet om, hvad AMU kan føre til på arbejdsmarkedet og tydeliggøre, hvordan AMU kan være indgangen til konkrete jobfunktioner på arbejdsmarkedet. Dette gælder både for beskæftigede, der ønsker at fastholde et arbejde, og for ledige og beskæftigede, der ønsker at kvalificere sig til et nyt job. På denne måde kan motivationen til at deltage i AMU styrkes og bidrage til, at faglærte og ufaglærte omstilles i forhold til udviklingen og behovet på arbejdsmarkedet.

Der kan være et særligt potentiale i at udvikle strukturer, der er målrettet medarbejdere i små og mellemstore virksomheder (færre end ca. 100 medarbejdere), idet disse benytter arbejdsmarkedsuddannel-

ser i langt mindre omfang end medarbejdere i store virksomheder. Manglende kendskab til AMU og manglende viden om, hvad AMU kan tilføre, er en af grundene til mindre virksomheders ringe brug af uddannelserne. Dette vil der i en vis udstrækning kunne rådes bod på ved en opsøgende markedsføring af AMU-strukturer for medarbejdere i netop disse virksomheder.

Arbejdsmarkedsuddannelser med struktur bidrager til transfer

Endelig kan arbejdsmarkedsuddannelser med struktur bidrage til øget transfer, som indebærer, at det, kursisten lærer i undervisningen, efterfølgende anvendes i en arbejdssituation. I voksen- og efteruddannelse er transfer relevant i to kontekster: inden for uddannelsessystemet og i en arbejdssituation. Det vil sige: forholdet mellem læring i uddannelsessystemet og anvendelsen af det lærte i praksis. Det er derfor afgørende at have fokus på, hvordan der skabes en sammenhæng mellem det, der læres i uddannelsen, og det, der sker på arbejdspladsen. Udfordringen er blandt andet at tilrettelægges læringsforløb, så der skabes størst mulig transfer.

Et eksempel på hvordan arbejdsmarkedsuddannelser i struktur kan bidrage til øget transfer er *Den Grundlæggende Lederuddannelse* (GLU), som er udviklet af HAKL. Forløbsuddannelsen består af fem arbejdsmarkedsuddannelser og forløber over 13 dage, som er fordelt over seks måneder. En netop offentliggjort evaluering af GLU viser, at deltagerne i uddannelsen i høj grad er i stand til at overføre deres læring til praksis, det vil sige at opnå transfer. Evalueringen, der er gennemført af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA, august 2010), viser, at deltagerne oplever, at der i forløbsuddannelsen er en god sammenhæng mellem undervisning og deltagerens erfaringer fra arbejdsmarkedet. Deltagerne vurderer altså positivt forløbsuddannelsens intention om at integrere den teoretiske viden fra arbejdsmarkedsuddannelserne med praktiske (hjemme)opgaver på arbejdspladsen.

Evalueringen viser endvidere, at brugere af GLU (det vil sige virksomhederne) adskiller sig fra brugere af AMU generelt derved, at uddannelsen i høj grad bruges af mindre virksomheder. Desuden er der en klar tendens til, at virksomheder på Fyn og i Sydjylland, Vestjylland og Nordjylland bruger uddannelsen i højere grad end det øvrige Danmark. Det vil sige, at uddannelsen matcher et behov for grundlæggende lederuddannelse, som efterspørges af mindre virksomheder i udkantsdanmark.

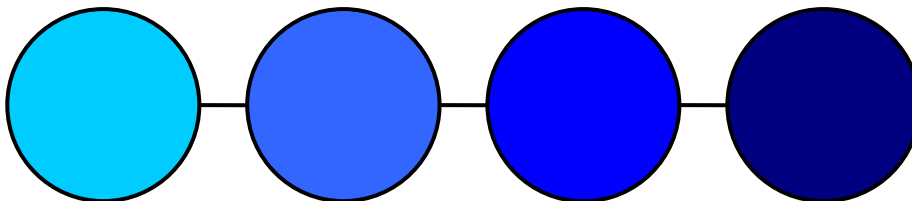
3. Hvad er en struktur?

Strukturer i arbejdsmarkedsuddannelserne er forløb eller pakker af arbejdsmarkedsuddannelser, enkeltfag, almene fag, on-the-job-training eller andet sammensat af to eller flere uddannelser/fag. De forskel-

lige elementer kan samles i en struktur inden for et jobområde i tilfælde, hvor den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse i sig selv ikke opfylder behovet for grundlæggende erhvervsrettet efteruddannelse inden for området. I forbindelse med strukturen kan der eventuelt beskrives et slutmål, det vil sige en samlet kompetence, som opnås ved gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser i en struktur. Der er ingen formkrav til slutmål for en struktur. Der vil også være strukturer, der kan føre frem til en certificering eller en kontraktuddannelse. Eller uddannelsesstrukturer kan føre til grundlæggende kompetencer og være målrettet konkrete jobs og jobfunktioner inden for et givent jobområde, fx HAKLs *kirketjener* i folkekirken.

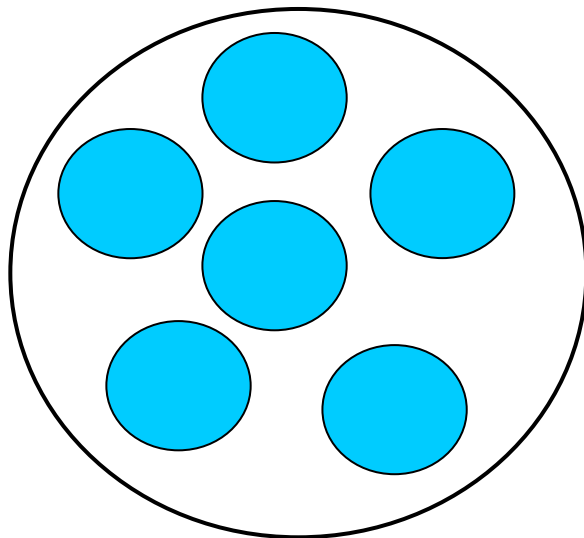
Uddannelser i en struktur kan enten følges ad i samlede eller brudte forløb og lede hen imod en bestemt jobfunktion. Eller strukturer kan give et fingerpeg om, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser der anbefales til kompetenceudvikling inden for et givent jobområde. I dette inspirationsmateriale opereres altså med to typer af strukturer:

1. *Uddannelsesforløb ("perler på en snor")*

og

2. Uddannelsespakker ("pose med perler")

Begge typer af struktur bidrager til at synliggøre formålet med at deltage i uddannelsen, f.eks. at blive bedre til det, man beskæftiger sig med, eller at opnå nye specialistfunktioner inden for sit fag. Uddannelsesstrukturer kan også føre til grundlæggende kompetencer og være målrettet konkrete jobs og jobfunktioner inden for et givent jobområde, fx HAKLs *kirketjener* i folkekirken. Og som beskrevet i afsnit 2 ovenfor kan strukturerne anvendes til at rådgive voksne og virksomheder i forhold til, hvilke uddannelser m.v. der inden for den pågældende branche anses for at give en erhvervsrettet grundkvalificering.

Uddannelsesforløb ("perler på en snor")

Elementerne i uddannelsesforløb er som oftest tilrettelagt i en særlig rækkefølge - deraf billedet "perler på en snor". Det vil sige, at deltageren for at kvalificere sig til et givent job eller jobområde skal deltage i samtlige uddannelser i forløbet. I nogle tilfælde skal uddannelserne falde i en særlig rækkefølge, i andre tilfælde er rækkefølgen underordnet. Forløbene kan f.eks. være tilrettelagt sådan, at der veksles mellem korte moduler af to-tre dages varighed og opgaver, der knytter den teoretiske viden an til kursistens daglige praksis på arbejdspladsen. Uddannelsesforløb kan foregå over flere måneder. Et eksempel på et uddannelsesforløb er HAKL's *Grundlæggende Lederuddannelse (GLU)*.

Uddannelsespakker ("pose med perler")

Uddannelsespakker er ikke egentlige sammensatte forløb, men løsere strukturerede pakker af arbejdsmarkedsuddannelser og anbefalinger til en række arbejdsmarkedsuddannelser inden for et givent jobområde. Og i modsætning til uddannelsesforløb er der ingen forudsat rækkefølge i de løsere strukturerede uddannelsespakker - deraf billedet "pose med perler". Brugerne vælger uddannelse ud fra relevans.

Mange efteruddannelsesudvalg sammensætter og anbefaler pakker af arbejdsmarkedsuddannelser til deres målgrupper. Der er ofte tale om uddannelsespakker eller sammensatte arbejdsmarkedsuddannelser, der er hensigtsmæssige at deltage i, hvis kursisten ønsker at specialisere sig inden for enkelte jobfunktioner. Som eksempel på en løsere struktureret uddannelsespakke kan nævnes EPOS' strukturer inden for det *psykiatriske* område, hvor der anbefales forskellige løst strukturerede uddannelsespakker afhængig af kursistens interessefelt. EPOS har også udviklet en løsere struktureret uddannelsesstruktur inden for jobområdet *dagplejer* med særligt fokus på aktiviteter med og for børn og unge.

4. Hvem er aktør, når strukturer udvikles?*Efteruddannelsesudvalgene*

Undervisningsministeriet ser efteruddannelsesudvalgene som en helt central aktør, når det handler om at udvikle strukturer og dermed illustrere arbejdsmarkedsuddannelsernes mange anvendelsesmuligheder endnu tydeligere end i dag.

Stort set samtlige efteruddannelsesudvalg arbejder med strukturer. Som beskrevet i afsnit 3 ovenfor bruger udvalgene forskellige betegnelser for strukturer, ligesom der er meget forskellige måder at arbejde med strukturer på inden for de forskellige jobområder. eksempelsamlingen i afsnit 5 nedenfor indeholder eksempler på arbejdsmarkedsuddannelser med struktur udviklet af de enkelte efteruddannelsesudvalg.

Som det fremgår af eksempelsamlingen, har nogle efteruddannelsesudvalg strukturer med overskrifter, som ikke forudsætter branchekendskab, hvor andre titler er mere indforståede. Som eksempel på strukturer, som ikke kræver branchekendskab, kan nævnes ETIEs *Automatiske indbrudsalarmanlæg*. Her opereres med titler, som alle personer inden for AMU-målgruppen må antages at kende, og titlerne gør det nemt for brugeren at forholde sig til, om jobområdet er relevant for ham/hende. Som eksempel på indforståede titler, som kræver branchekendskab, kan nævnes ETIEs *Pneumatik* (for elektrikere) eller P16's *Proces 111* (for svejsere). Det kan inden for visse områder være relevant, at der findes strukturer,

som henvender sig til specifikke faggrupper. Men som det beskrives ovenfor, består udfordringen for efteruddannelsesudvalgene måske især i at udvikle strukturer, som kan gøre det tydeligere for almindelige brugere, hvad de kan opnå ved at deltage i AMU, og dermed hjælpe udbyderne til også at tiltrække nye brugere til AMU. Her er det vigtigt at strukturerne også rent sprogligt – for eksempel i titlen – er tilgængelige og sigende.

Institutionerne og VEU-centrene

AMU-udbyderne er den part, der har den tætteste kontakt til brugerne og virksomhederne. I kontakten til virksomhederne og i forbindelse med visitationen af kursisterne kan institutionerne og VEU-centrene med fordel anvende og gøre opmærksom på mulighederne i arbejdsmarkedsuddannelser med struktur. Institutionerne kan vejlede virksomheder og kursister om hensigtsmæssige sammensætninger af uddannelsespakker eller forløb inden for et givent jobområde. Synliggørelsen kan ske i forbindelse med rådgivning af AMU's målgruppe i forhold til udbuddet af uddannelser og de kompetencer, uddannelserne leder frem til. Brugere og kursister vil derved få et bedre og mere kvalificeret overblik over AMU's mange uddannelsesmuligheder.

På længere sigt forventes, at arbejdet med strukturer kan blive en vigtig del af VEU-centrenes opsøgende arbejde i forhold til virksomheder og brugere.

5. Hvordan bruges strukturer?

Der eksisterer allerede en del strukturer på de respektive efteruddannelsesudvalgs jobområder. Der er meget forskellige erfaringer med brugen af strukturer, og det er meget forskelligt, hvor konsistent efteruddannelsesudvalgene bruger strukturer i deres arbejde med AMU. I det følgende findes en lang række eksempler på arbejdsmarkedsuddannelser sammensat i strukturer. Eksemplerne er udvalgt i dialog med efteruddannelsesudvalgene. Der er eksempler på begge typer af strukturer, det vil sige både uddannelsesforløb ("perler på en snor") og løsere strukturerede uddannelsespakker rettet mod målgrupper eller jobfunktioner på forskellige efteruddannelsesudvalg ("pose med perler"). Hensigten med eksempelsamlingen er at vise de mange forskellige måder, efteruddannelsesudvalgene har valgt at angribe opgaven på, og på den måde inspirere og motivere til, at der fortsat arbejdes med at udvikle strukturer inden for AMU. Den mest anvendte type af struktur er uddannelsespakken.

Eksempler fra Efteruddannelsesudvalget for Handel, Administration, Kommunikation og Ledelse (HAKL)

HAKL har flere arbejdsmarkedsuddannelser, der gennemført samlet i en struktur, fører til grundlæggende kompetencer til konkrete jobs. I nedenstående afsnit gives eksempler på uddannelsesstrukturer inden for ledelse, finans og kirketjeneste. Der er eksempler på både uddannelsesforløb og uddannelsespakker.

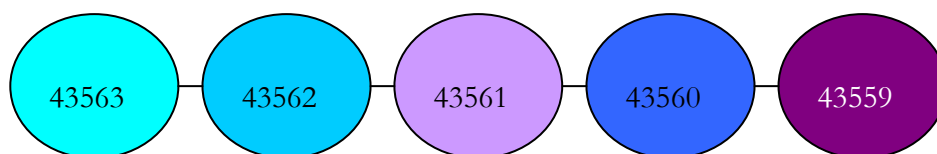
Ledelse

HAKL har inden for ledelse udviklet flere lederuddannelser. Ingen af uddannelserne fører til faglært status.

Den Grundlæggende Lederuddannelse (GLU) har en samlet varighed af/på 13 dage:

43563 Medarbejderinvolvering i ledelse (3 dage)
 43562 Mødeledelse (2 dage)
 43561 Konflikt håndtering som ledelsesværktøj (2 dage)
 43560 Kommunikation som ledelsesværktøj (3 dage)
 43559 Ledelse og samarbejde (3 dage)

Læs mere om Den Grundlæggende Lederuddannelse [her](#)

Den Grundlæggende Projektlederuddannelse (9 dage)

40593 Lederens projektplanlægning (3 dage)
 40594 Projektledelse (3 dage)
 43572 Ledelse af forandringsprocesser (3 dage)

Læs mere om Den Grundlæggende Projektlederuddannelse [her](#)

Økonomi for ledere (12 dage)

43567 Tolkning af årsregnskab som ledelsesværktøj (4 dage)
43566 Nøgletal og kalkulation som ledelsesværktøj (4 dage)
43565 Budget som ledelsesværktøj (4 dage)

Læs mere om Økonomi for ledere [her](#)

Finans

Finans repræsenterer flere brancher: bank, realkredit og forsikring. Inden for finans har HAKL et forløb, der er sat i struktur. Forløbet, Basisrådgiveren, kan lede hen i mod faglært status, hvis forløbet kombineres med en fastlagt praktiktid og uddannelsesplan i en virksomhed.

Basisrådgiveren

Med henblik på at afklare forudgående færdigheder og afklare hvilke fag i forløbet, der eventuelt kan gives merit for, foretages der indledningsvist en IKV på alle tilmeldte. For at blive indstillet til en fagprøve skal alle have deltaget i, eller have faglig- og teoretisk viden svarende til følgende AMU-kurser.

Dette gælder for alle tre brancher:

3869-3 Rådgiveren i den finansielle sektor (6 dage)
3874-2 Kunden i den finansielle sektor (6 dage)
3880-2 Brancheprodukter (4 dage)
3876-1 Virksomheder i den finansielle sektor (2 dage)
3882-2 Samfundsøkonomi og branchejura i den finansielle sektor (6 dage)

Da forløbet er målrettet kursister med forudgående teoretisk og praktisk viden, er det afkortet til i alt 15 dages undervisning.

Herefter er Basisrådgiveren opdelt i tre brancheprofiler:

Bank:

40858 Indlån og betalingsformidling (2 dage)
3929-1 Udlån I (2 dage)
3934 Udlån II (3 dage)
3995-1 Investering I (2 dage)
4002-1 Bolig I (3 dage)
3943-1 Liv I (2 dage)
3937-1 Pension I (2 dage)

Der undervises maksimalt i 16 dage.

Forsikring:

3957-1 Skade I (2 dage)
3964-2 Skade II (2 dage)
3971-3 Skade III (3 dage)
3983-2 Skade IV (erhverv) (4 dage)
3991-3 Skade V (erhverv) (5 dage)

Der undervises maksimalt i 16 dage

Pension:

3943-1 Liv I (2 dage)
3937-1 Pension I (2 dage)
3995-1 Investering I (2 dage)
3947-2 Liv II (3 dage)
3938-2 Pension II (2 dage)
3940-3 Pension III (3 dage)
3942-3 Pension IV (erhverv) (4 dage)

Der undervises maksimalt i 18 dage

Læs mere om Basisrådgiveren via nedenstående links

<http://www.finansudd.dk/sw16136.asp>

<http://www.fuu.dk/>

Praktisk kirketjeneste/kirkefunktionærer

HAKL har udviklet en struktur inden for FKB 2676 Praktisk kirketjeneste, som er målrettet kirkefunktionærer. Uddannelsesstrukturen fører til grundlæggende kompetencer til følgende konkrete job i folkekirken: *kirketjenere, graver/gravermedhjælper, kordegn/kordegneassistent.*

Hver uddannelsesstruktur har en samlet varighed af fem uger.

Der er uddannelsesstrukturer, der er fælles for faggrupperne, og fagspecifikke uddannelsesstrukturer.

Obligatorisk grunduddannelse for kirketjenere, gravere og kordegne:

40134 Medvirken ved gudstjeneste/kirkelige handlinger (4 dage)
43753 Klargøring til gudstjeneste/kirkelige handlinger (2 dage)
43751 Tilrettelæggelse af det praktiske arbejde i kirken (2 dage)

Fagspecifik uddannelsesstruktur for kirketjenere:

43397 Periode- og grundrengøring (3 dage)

Fagspecifik uddannelsesstruktur for gravere:

40779 Procedurer og praktiske forhold ved dødsfald (3 dage)

Fælles for kirketjenere/gravere:

45500 Præventiv konservering af kirkens udstyr (2 dage)
45499 Vedligeholdelse af kirkens interiør og inventar (3 dage)
43747 Manuel betjening af kirkens tekniske installationer (2 dage)
40136 Tilsyn med kirkebygninger og inventar (2 dage)

Fagspecifik uddannelsesstruktur for kordegne:

40135 Betjening af menighedsrådet (3 dage)
45947 Forvaltningsret i sagsbehandlingen (2 dage)
45563 Håndtering af data i virksomhedens it-systemer (2 dage)
45565 Brug af PC på arbejdspladsen (3 dage)
40438 Grundlæggende principper for personregistrering (2 dage)

Læs mere om uddannelse til folkekirken [her](#)

Eksempler fra Serviceerhvervenes Uddannelsessekretariat (SUS)

SUS har et enkelt uddannelsesforløb, der er målrettet et givent jobområde. Vaskemesteruddannelsen er således en pakke eller gruppe af arbejdsmarkedsuddannelser ("pose med perler"), der leder frem til en bestemt arbejdsfunktion på et vaskeri.

Vaskemesteruddannelsen

Modul 1

43525 Vand og kemikalier i vaskeriindustrien (3 dage)

Modul 2

43693 Vasketeknik (6 dage)

Modul 3

41727 Hygiejne i vaskeriindustrien (1 dag)

Eksempler fra Efteruddannelsesudvalget for det Pædagogiske Område og Social- og Sundhedsområdet (EPOS)

Til EPOS' forskellige målgrupper har efteruddannelsesudvalget udarbejdet markedsføringsfoldere med strukturer, der tydeliggør hvilke uddannelser, der er inden for en række temaer. Inddeling af arbejdsmarkedsuddannelserne i temaerne skal vejlede målgruppen og institutionerne om hvilke arbejdsmarkedsuddannelser, EPOS anbefaler, at deltageren kan tage inden for et jobområde, eller hvilke uddannelser der er relevante for målgruppen på tværs af jobområder.

Folderne kan tilpasses lokalt brug. Den enkelte skole kan således anvende folderne i deres markedsføring af EPOS-kurser. Der er udarbejdet en teknisk vejledning, så skolerne kan sætte eget logo på markedsføringsfolderne.

Social- og sundhedshjælpere m.fl.

Et eksempel er folderen til Social- og sundhedshjælpere. AMU-uddannelserne er inddelt i en række temaer, der angiver, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser der kan være hensigtsmæssige, hvis deltageren ønsker at specialisere sig inden for et jobområde eller inden for et tema.

Psykatri:

Hvis kursisten eksempelvis arbejder inden for psykiatrien, fremgår otte arbejdsmarkedsuddannelser, som EPOS foreslår, kan være relevante for målgruppen:

42688 Borgere med alkoholproblemer (5 dage)
44327 Omsorg for personer med demens (5 dage)
42673 Personer med demens, sygdomskendskab (5 dage)
42674 Personer med demens, aktiviteter og livskvalitet (5 dage)
44783 Tidlig opsporing af demens i omsorgsarbejdet (3 dage)
40597 Arbejdet med recovery i psykiatrien (10 dage)
40933 Kontakt med sindslidende borgere i hjemmeplejen m.m. (5 dage)

Dagplejere

Et andet eksempel er folderen målrettet Dagplejere. For denne målgruppe gælder, at en stor del af dem ikke har formel uddannelsesbaggrund inden for det pædagogiske område. Strukturen tydeliggør, at EPOS har udviklet en uddannelse som retter sig mod varetagelsen af den grundlæggende jobfunktion som dagplejer.

Derudover har udvalget valgt at synliggøre AMU-udbuddet ved at inddele AMU-uddannelserne i en række temaer, der angiver hvilke arbejdsmarkedsuddannelser, der vil være hensigtsmæssige, hvis deltageren ønsker at specialisere sig inden for et bestemt tema. Der er opstillet syv temaer med EPOS' forslag til relevante arbejdsmarkedsuddannelser, der kan understøtte en særlig jobfunktion eller indsatsområde i dagplejen. Strukturfolderen kan desuden være vejledende og med til at give et overblik over udbuddet i det tilfælde, hvor deltageren ønsker at sammensætte et forløb på tværs af temaerne.

Aktiviteter med og for børn og unge:

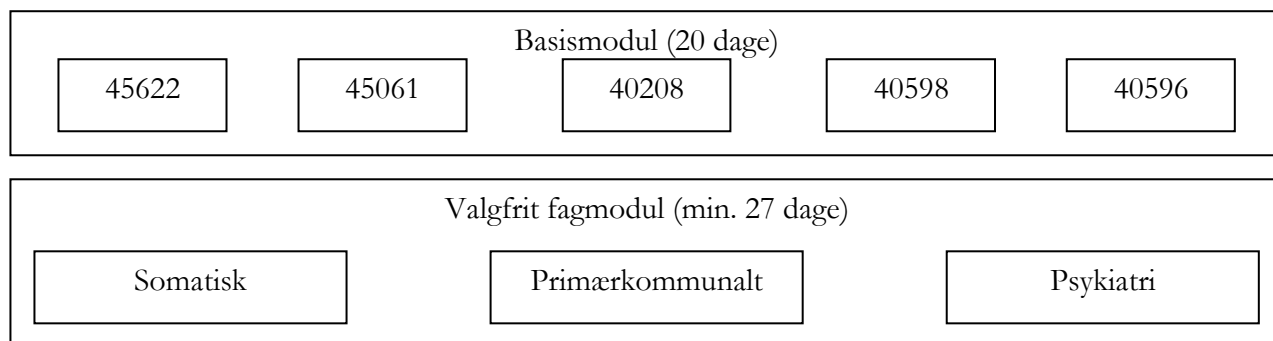
Under temaet ”Aktiviteter for børn og unge” er eksempelvis oplistet følgende syv arbejdsmarkedsuddannelser, som EPOS foreslår kan være relevante for dagplejere med interesse for dette tema.

44300 Børns udtryksformer (5 dage)
42660 Børns leg (5 dage)
44978 Teater og drama i pædagogisk arbejde (5 dage)
44799 Multimedier i pædagogisk arbejde (5 dage)
42670 Børn og natur (5 dage)
40063 Arbejdet med børnemiljø i dagtilbud (2 dage)
40962 Arbejdet med bevægelse, idræt og kropsbevidsthed (5 dage)

KUA – KompetenceUdvikling for social- og sundhedsAssistenter

Uddannelsesforløbet er et modulopbygget forløb, der består af et basismodul og valgfrie fagmoduler. Basismodulet henvender sig til erfarne social- og sundhedsassistenter og består af basale læringskompetencer samt organisatoriske og faglige kompetencer. Basismodulet har en varighed af 20 dage.

De valgfrie fagmoduler giver en specialisering i forhold til det daglige arbejdsområde. Der kan vælges mellem tre fagmoduler: *somatisk*, *primærkommunalt* og *psykiatri*. De valgfrie fagmoduler har en minimum varighed på 27 dage.

Læs mere om strukturfolderne [her](#).

Eksempler fra Efteruddannelsesudvalget for bygge/anlæg og industri (BAI)**Dekorationsmaler**

Efteruddannelsesudvalget har sammensat et uddannelsesforløb og en arbejdsmarkedsuddannelse som dekorationsmaler. Uddannelsen startede i september 2008 på Svendborg Erhvervsskole. To hold har gennemført uddannelsen, og i august 2010 starter det tredje hold. Uddannelsesforløbet er sammensat af 15 forskellige arbejdsmarkedsuddannelser inden for malerfaget. Uddannelsen varer 30 uger og er opbygget af seks fem-ugers-moduler: *tegning, overflader, ornamentik, marmorering, ådring og trompe l'oeil*.

Målgruppen er professionelle malere og personer med lignende kvalifikationer, der har erfaring inden for anvendelse af stil, form og farve. Uddannelsen kvalificerer deltagerne til at søge optagelse på forskellige nationale certificeringer for dekorationsmalere. Der arbejdes på en international certificering QDP, Qualified Decorative Painter, som dog endnu ikke er faldet på plads.

Uddannelsen som dekorationsmaler er opbygget med følgende mål.

Tegning

43723 Byggetekniske forhold – anv. af tegningsmetoder (25 dage)

Overflader

40173 Dekorative maleteknikker – Forgyldning (5 dage)

40174 Dekorative maleteknikker – Illusion af overflader (10 dage)

45556 Anvendelse af ældre maleteknikker – Forgyldning (5 dage)

40168 Dekorative maleteknikker – Skyggetegning (5 dage)

Ornamentik

40169 Dekorative maleteknikker – Staffering og skabelon (10 dage)

40170 Dekorative maleteknikker – Kalk og silikat (10 dage)

40167 Dekorative maleteknikker – Stil og farveudtryk (5 dage)

Marmorering

40172 Dekorative maleteknikker – Tredimensional marmor (15 dage)

45555 Anvendelse af ældre maleteknikker – Marmorering (10 dage)

Ådring

40171 Dekorative maleteknikker – Tredimensional ådring (15 dage)

45554 Anvendelse af ældre maleteknikker – Ådring (10 dage)

Trompe L'oeil

40176 Airbrush – Anvendelse af airbrusheteknikker (5 dage)

45880 Trompe L'oeil – Udførelse af illusionsmaleri (10 dage)

40175 Dekorative maleteknikker – Trompe L'oeil – Stor (10 dage)

I alt 15 uddannelsesmål = 30 uger (150 dage)

Læs mere om Dekorationsmaleruddannelsen via nedenstående links

<http://www.bygud.dk/main.php?underside=881&&parentid=120&id=882>

<http://www.svend-es.dk/site.aspx?p=1967>

Restaureringsuddannelser

Syddansk Erhvervsskole udbyder i samarbejde med parterne inden for byggeriet (Dansk Byggeri, 3F, Danske Malermestre, Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark og Teknisk Landsforbund) efteruddannelseskurser og -forløb inden for bygningsrestaurering og bygningsfornyelse under AMU-systemet.

Uddannelsen er sammensat af seks moduler, der normalt forventes at kunne gennemføres inden for tre år. Modulerne er af fem ugers varighed og gennemføres efter aftale. I løbet af uddannelsen stiftes der bl.a. bekendtskab med følgende: *bygningsanalyse, bygningsopmåling, byggeskikke og byggestil, skitsering, lovgivning og praktisk restaureringsarbejde.*

Modul 1 og 2 er fælles for alle byggefagene og skal ses som et samlet forløb. Modul 3, 4 og 5 er fagspecifikke og tages i rækkefølge. (I eksemplet er der taget udgangspunkt i en murer, der skal være restaureringshåndværker). På modul 6 skal det dokumenteres, at kursisten har opnået målene i de emner, der er planlagt i samarbejde med skolen. Kursisten arbejder selvstændigt med et projekt, som afslutningsvis præsenteres for et bedømmelsespanel, som afgør, om kursisten får tildelt et diplom som restaureringshåndværker. Uddannelsen er åben for alle håndværkere inden for byggefagene.

Modul 1

45565 Brug af pc på arbejdspladsen (3 dage)
41949 Projektforståelse - bygge og anlæg (2 dage)
45542 Anvendelse af bygge- og anlægstegninger (3 dage)
44671 Restaurering af tavler i bindingsværk (3 dage)
40263 Restaurering - traditionelle træsamlinger (2 dage)
44367 Bygningsrestaurering - udarbejdelse af løsningsforslag (2 dage)
44469 Kvadre og palæpuds – udførelse (3 dage)
44626 Grov- og finpudsede overflader – udførelse (3 dage)
42002 Fremstilling af tagrender og nedløb (3 dage)
43724 Bygningsmalerarbejde – sikring af stil- og farveudtryk (2 dage)

Modul 2

44367 Bygningsrestaurering – udarbejdelse af løsningsforslag (2 dage)
 43724 Bygningsmalerarbejde – sikring af stil- og (5 dage)
 45857 Råd og svamp mv. – Udbedring af råd og svampeskade (3 dage)
 40297 Renovering af ældre møbler (5 dage)
 40296 Renovering af ældre møblers overflade (5 dage)
 43720 Bygningsmalerarbejde – planlægning og visualisering (5 dage)

Eksempel på fagspecifikke moduler 3, 4 og 5 inden for murerfaget:**Modul 3 Murer**

44671 Restaurering af tavl i bindingsværk (3 dage)
 44626 Udførelse af grov- og finpudsede overflader (3 dage)
 44469 Kvadre og palæpuds - Udførelse (2 dage)
 44566 Murede og pudsede gesimser - Udførelse (3 dage)
 44622 Loft- og vægpuds på rørvæv og brædder – udførelse (2 dage)
 44556 Restaurering af stuk (3 dage)
 44580 Murede kupler og hvælv - Udførelse (10 dage)
 43724 Bygningsmalerarbejde – sikring af stil- og farveudtryk (1 dag)
 44367 Bygningsrestaurering - udarbejdelse af løsningsforslag (2 dage)

Modul 4 Murer

43748 Kommunikations- og samarbejdsmetoder på byggeplads (2 dage)
 45983 Samarbejde i grupper i virksomheden (2 dage)
 44626 Grov- og finpudsede overflader - Udførelse (3 dage)
 44469 Kvadre og palæpuds - Udførelse (3 dage)
 44566 Murede og pudsede gesimser - Udførelse (3 dage)
 44670 Overfladebehandling med kalkning af murværk (2 dage)
 44580 Murede kupler og hvælv - Udførelse (10 dage)
 40349 Arbejds miljø - Sikkerhed og sundhed på byggepladsen (2 dage)
 44367 Bygningsrestaurering - udarbejdelse af løsningsforslag (2 dage)
 44467 Dekorationsmurværk - udførelse (1 dag)
 44565 Muret gavlafslutning med el. uden gesims - udfør. (2 dage)
 44582 Beton- og teglstenstage - udf. af grat og rygning (2 dage)
 44671 Restaurering af tavl i bindingsværk (3 dage)

Modul 5 Murer

44626 Grov- og finpudsede overflader - Udførelse (3 dage)
 44469 Kvadre og palæpuds - Udførelse (3 dage)
 44566 Murede og pudsede gesimser - Udførelse (3 dage)

44670 Overfladebehandling med kalkning af murværk (2 dage)
44580 Murede kupler og hvælv - Udførelse (10 dage)
40349 Arbejdsmiljø - Sikkerhed og sundhed på byggepladsen (1 dag)
44367 Bygningsrestaurering - udarbejdelse af løsningsforslag (2 dage)
44467 Dekorationsmurværk - udførelse (1 dag)
44565 Muret gavlafslutning med el. uden gesims (2 dage)
44582 Beton- og teglstenstage - udf. af grat og rygning (2 dage)
44671 Restaurering af tavl i bindingsværk (3 dage)

Modul 6 murer – afsluttende projekt

44583 Murafslutninger – udførelse (2 dage)
44579 Murede overlukninger – udførelse (3 dage)
44564 Rundt murværk – udførelse (1 dag)
44668 Spindeltrapper – muret (1 dag)
45542 Anvendelse af bygge- og anlægstegninger (3 dage)
40264 Restaurering – ældre vinduer og døre (2 dage)
44671 Restaurering af tavl i bindingsværk (3 dage)
44580 Murede kupler og hvælv - Udførelse (10 dage)

Kloakmesteruddannelsen

Nedenfor ses de moduler, der udgør kloakmesteruddannelsen

Rørlæggeruddannelsen

3398-2 Vejen som arbejdsplads (2 dage)
44872 Implementering af arbejdsmiljøpolitik i bygge- og anlægsvirksomheder (2 dage)
44545 Kloakering - Afløbssystemers formål og indretning (1 dag)
44546 Kloakering - Anvendelse af norm for dræning af bygninger (1 dag)
44554 Kloakering - Anvendelse af lægningsbestemmelser (2 dage)
44552 Kloakering - Beregning af koter, fald og anlæg mv. (2 dage)
44547 Kloakering - Kvalitetssikring af afløbsinstallationer (1 dag)
44548 Kloakering - Opmåling og valg af afløbsmaterialer (2 dage)
44777 Kloakering - Udarbejdelse af afløbsplan for enfamiliehus (3 dage)
44534 Kloakering - Udførelse af afløbsinstallationer i plast (16 dage)

Kloakmesteruddannelsen

44551 Kloakering - Anlæg ved landbrugets driftsbygninger (2 dage)
44531 Kloakering - Anvendelse af lovgrundlaget (4 dage)
44538 Kloakering - kvalitetsstyring i autoriseret virksomhed (2 dage)
44532 Kloakering - Projektering og dimensionering (11 dage)
44550 Kloakering - Udførelse af afløbsanlæg i det åbne land (7 dage)
44533 Kloakering - Udførelse af afløbsinstallationer i stål m.v. (10 dage)
44535 Kloakering - Udførelse af anlæg til genbrug af vand (1 dag)
44553 Kloakering - Udførelse af pumpeanlæg mv. (3 dage)
44549 Kloakering - Udførelse af udskilleranlæg (4 dage)
44537 Kloakering - Udførelse af funktionen teknisk ansvarlig (10 dage)

Herefter indstilling til kloakmesterprøven

Læs mere om Kloakmesteruddannelsen [her](#).

Læs mere om struktur på BAP's område via nedenstående links

<http://www.bygud.dk/main.php?mparentid=120&id=816>

<http://www.bygud.dk/main.php?mparentid=1879>

Eksempel fra Efteruddannelsesudvalget for tekniske installationer og energi (ETIE)

Efteruddannelsesudvalget for tekniske installationer og energi (ETIE) har samlet en lang række uddannelser inden for udvalgets forskellige jobområder i grupper eller pakker af arbejdsmarkedsuddannelser, som indeholder relevant efteruddannelse inden for et givent område. ETIEs samlebetegnelse for eksempelvis alle arbejdsmarkedsuddannelsesstrukturer på el-området er ”elkurser”. Under overskriften elkurser findes således en lang række uddannelsespakker med relevante uddannelser inden for forskellige jobområder, jf. nedenstående eksempler inden for jobområdet el-automation.

El-automation (jobområde)**Pneumatik**

44107 Maskinanl., instal. af pneumatiske komponenter (2 dage) 44108 Maskinanl. fejl. på pneumatiske anlæg (3 dage)

Maskinanlæg

44080 Maskinanlæg, installation af AC-motorer (2 dage) 44081 Maskinanlæg, installation af DC-motorer (1 dag) 44857 Frekvensomformer og softstarter (4 dage) 41381 AC-servomotorer (5 dage) 44862 Maskinanlæg, installation af step- og DC-servo (5 dage) 44082 Maskinanlæg, installation af AC-generatorer (2 dage) 44083 Maskinanlæg, installation af DC-generatorer (1 dag) 44100 Maskinanlæg, anvendelse af maskindirektiv (5 dage) 44867 Maskinanlæg, udarbejdelse af el-tek. dokumentation (5 dage)
--

Læs mere om struktur på Efteruddannelsesudvalget for tekniske installationer og energis område [her](#).

Eksempel fra Transporterhvervets Uddannelsesråd (TUR)

TUR har igennem et stykke tid arbejdet intensivt med at udvikle uddannelsesstrukturer til alle jobområder. Når TUR udvikler uddannelsesstrukturer, tager udvalget udgangspunkt i brugerne. Det vil sige, at uddannelsesstrukturerne skal afspejle reelle jobfunktioner på arbejdsmarkedet. En fælles kompetencebeskrivelse (FKB) indeholder mange forskellige jobfunktioner, mens brugerne identificerer sig med deres konkrete job som f.eks. fragtchauffør mere end med en generel branchebetegnelse for hele jobområdet f.eks. vejgodstransport. Eksempelvis vil en chauffør, som til dagligt kører fragtkørsel i Danmark, identificere sig som fragtchauffør. TURs udgangspunkt er derfor at skabe uddannelsesstrukturer hvor den enkelte chauffør kan genfinde sig selv. Dermed rammer udvalget de reelle uddannelsesbehov hos brugerne.

Nedenfor følger en uddannelsesstruktur for *fragtchauffører*. Der er her tale om en uddannelsespakke. Man skal dog have gennemført den grundlæggende uddannelse, 40900 Godstransport med lastbil, før det giver mening at deltage i de efterfølgende uddannelser. I uddannelsespakken indgår ud over arbejdsmarkedsuddannelser også et enkeltfag tilkøbet en FKB:

Frugtchauffør, national fragtkørsel*Grundlæggende:*

40900 Godstransport med lastbil

Hvis der køres med påhæng – et eller flere af disse kurser:

45114 Kørsel med vogntog, kategori C/E (20 dage)

31980 Kørsel med sættevogn (enkeltfag, 5 dage)

40457 Kørsel med modulvogntog (2 dage)

Hvis der anvendes maskiner til af- og pålæsning – et eller flere af disse kurser:

43686 Gaffeltruck certifikatkursus B, 7 dage (7 dage)

45714 Lastbilmonteret kran, certifikat D (10 dage)

45715 Lastbilmonteret kran, certifikat E over 25 tm (10 dage)

Afhængigt af transporterede godstyper - et eller flere af disse kurser:

44509 ADR-grundkursus – vejtransp. af farl. gods i emb. (3 dage)

44510 ADR Specialiseringskursus - Klasse 1 (1 dag)

44512 ADR Specialiseringskursus – Klasse 7 (1 dag)

43960 Transport af temperaturfølsomt gods (5 dage)

40920 Transport af fødevarer med kølevogn (2 dage)

Supplerende kurser:

45310 Lastsikring og stuvning af gods (3 dage)

45079 Transportpapirer inden for vejtransport (1 dag)

44722 Køre- og hviletidsregler (1 dag)

45075 Brug af diagramark og kontrolapparat (1 dag)

45080 Energirigtig kørsel (3 dage)

40468 Energirigtig kørsel, med simulator (1 dag)

45122 Køreteknik (2 dage)

43962 Køreteknik og ny teknologi (2 dage)

40465 Køreteknik og ny teknologi, med simulator (1 dag)

40459 Køreteknik – vanskelige trafikale situationer (2 dage)

40460 Køreteknik og manøvrering (2 dage)

45126 Køreteknik, miljø og arbejdsfunktioner (3 dage)

40461 Køreteknik ajourføring (1 dag)

45082 Manøvrering, forsikringer og færdselsregler (3 dage)

40467 Defensiv kørsel og manøvrering, med simulator (1 dag)

40458 Kørsel med lastbil – uheldsforbyggelse (1 dag)

40466 Brancherettet kørsel, med simulator (1 dag)

45112 Vedligeholdelse af transportmateriel (5 dage)

45107 Sundhed, sikkerhed, service og logistik (3 dage)

45083 Arbejdsulykker og adfærd i nødsituationer (3 dage)

42851 Sikker adfærd – nul arbejdsulykker (1 dag)

45261 Kundeservice (3 dage)

40902 Udvidelse af GK for godschauffører (5 dage)

Eksempel fra IF & MI – Svejsning og fyringsteknik (P16)

Industriens Fællesudvalg og Metalindustriens Uddannelsesudvalg har valgt at inddele deres uddannelser i AMU efter såkaldte svejseprocesser, eksempelvis proces 111 og proces 141.

Opdelingen tydeliggør en naturlig rækkefølge/struktur, som kursisten kan følge ved efteruddannelse inden for svejseområdet. Udvalgene anbefaler således pakker af arbejdsmarkedsuddannelser, der vil være hensigtsmæssig at tage ved specialisering inden for en given proces (jobfunktion).

Nedenstående er eksempel herpå.

Proces 111

- 44154 Lysbuesvejsning (5 dage)
- 40086 Lys b. svejs-kants plade/plade (10 dage)
- 40087 Lys b. svejs-kants plade/rør (10 dage)
- 40088 Lys b svejs-stumps plade pos PA-PF (10 dage)
- 40089 Lys b svejs-stumps plade alle pos (10 dage)
- 40090 Lys b svejs-stumps rør pos PA-PC (10 dage)
- 40091 Lys b svejs-stumps rør alle pos (10 dage)
- 44161 Lysbue, Reparationssvejsning (15 dage)
- 44415 Flammeskæring - tildannelse af rør (5 dage)
- 44416 Lysbuesvejsning af rørstudse (5 dage)
- 44417 Lysbuesvejsning af svære pladeknodepunkter (15 dage)
- 44418 Lysbuesvejsning af svære rør samt rørknodepunkter (15 dage)

Af Industriens Uddannelser's hjemmeside er det desuden muligt at danne de respektive ”uddannelses-pakker”, som efterfølgende kan udskrives i pdf-format.

Læs mere om struktur på Industriens Fællesudvalgs og Metalindustriens Uddannelsesudvalgs område [her](#).